

BEGRÆNSET NETADGANG VERSION 2.0 "STABLET NETPRODUKT"

Aktørmøde tirsdag den 18. juni 2024

v/Energinet Systemansvar, Systemværdi og Regulering

VELKOMST OG FORMÅL FOR DAGEN

FOKUS: VIDEREUDVIKLING AF BEGRÆNSET NETADGANG (BNA) FOR FORBRUG

ENERGINET ØNSKER DIALOG MED AKTØRER FOR AT FÅ INPUT TIL ENERGINETS OVERVEJELSER OM VIDEREUDVIKLING

HVILKE BEHOV OG ØNSKER HAR I?

HVILKE UDFORDRINGER SER I?

GOD MØDESTIL

KAMERA HOLDES TÆNDT

MIKROFON HOLDES SLUKKET

MAN RÆKKER HÅNDEN OP, NÅR MAN VIL SIGE NOGET

SKRIV GERNE KOMMENTARER UNDERVEJS I CHATTEN

DAGSORDEN

VELKOMST, FORMÅL OG FORVENTNINGSADFÆSTNING

STATUS FOR BEGRÆNSET NETADGANG

ENERGINETS RAMMEBETINGELSER

AKTØR-ØNSKER OM VIDEREUDVIKLING AF BEGRÆNSET NETADGANG (BNA), MULIGE MODELLER:

- "Stablet" netprodukt (kombination af fuld netadgang og begrænset netadgang)
- BNA med garanti
- BNA med kompensation
- BNA med fuld netadgang ved intakt net
- Sammenfatning af Energinets vurdering af modeller

FRI DRØFTELSE OM AKTØRERS SYNSPUNKTER OG ØNSKER:

- Andre ideer ?
- Synspunkter og vurderinger af de forskellige modeller

OPSAMLING OG AFRUNDING

FORVENTNINGS- AFSTEMNING

VIDEREUDVIKLING AF BNA (BEGRÆNSET NETADGANG)

- Ikke besluttet endnu;
- Afventer at BNA er fuldt implementeret og meldt ud.

LYDER UMIDDELBART SIMPELT - SÅ HVORFOR ER DET SVÆRT OG TIDSKRÆVENDE ?

- Skal give bedre løsninger på behov fra både kategorier af systembrugere og Energinet.
- Ikke kun en tarif-/betalings-model, indebærer mange tværgående processer.
- Skal implementeres og it-understøttes i et kompliceret driftsmiljø med både marked og fysik.
- Skal implementeres ift. Netplanlægning.
- Skal prioriteres ift. en stor mængde andre vigtige opgaver – lovbundne og/eller driftsmæssigt kritiske for alle aktører.
- Skal opfylde alle kriterier i **national lov** og **EU-lovgivning**.
- Skal ikke kunne 'games'.

STATUS FOR BEGRÆNSET NETADGANG

IMPLEMENTERINGSARBEJDE I PROCES SIDEN GODKENDELSE

- NÆRMER SIG SIN AFSLUTNING
- FORVENTES AT BLIVE UDBUDT EFTER SOMMERFERIEN

FORVENTET NETTARIF I 2024 FOR AFBRYDELIGE TSO-KUNDER:

- BNA-NETTARIF: **34 DKK/MWH**
- NORMAL NETTARIF: **68 DKK/MWH**
- DVS. CA. **50 %** REDUKTION AF NETTARIFFEN I 2024
- HERTIL ØVRIGE TARIFFER.

ENERGINETS RAMMEBETINGELSER

ENERGINETS EGNE KRAV

SIKKERHED I DRIFT

- Hvad kan understøttes i Kontrolcenter
- Skal kunne IT-understøttes

KLARHED I PLANLÆGNING

- Tydelighed i planlægningsgrundlag,
- Hvad skal der bygges net til?

TARIFFER VIA DATAHUB

- Baseres på standard tarifgrundlag

INTERNE PROCESSER

- Ikke kun en tarif, men også:
- Aktiviteter på tværs af mange afdelinger og mange IT-systemer

LOVGIVNINGSKRITERIER FOR TARIFFER

- OMKOSTNINGSÆGTE
- RIMELIG
- OBJEKTIV
- TRANSPARENT
- IKKE-DISKRIMINERENDE
- UNDERSTØTTE SAMLET LANGSIGTET EFFEKTIVITET VIA PRISSIGNALER

AKTØR-ØNSKER

OM VIDEREUDVIKLING AF BEGRÆNSET
NETADGANG (BNA)

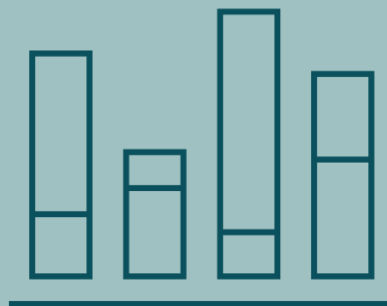
ENERGINETS UMIDDELBART FORETRUKNE VIDEREUDVIKLING

- "STABLET" NETPRODUKT: Kombination af fuld netadgang (FNA) og begrænset netadgang (BNA)

ANDRE MULIGE MODELLER (BRAINSTORM-NIVEAU)

- BNA med garanti
- BNA med kompensation
- BNA med fuld netadgang ved intakt net

"STABLET" NETPRODUKT

KOMBINATION AF FULD NETADGANG (FNA)
OG BEGRÆNSET NETADGANG (BNA)
I SAMME NETTILSLUTNING

BAGGRUND:

- Godkendt netprodukt er et "**enten-eller**"-produkt på en tilslutning.
- Naturlig videreudvikling at tillade basis med FNA og noget BNA ovenpå.

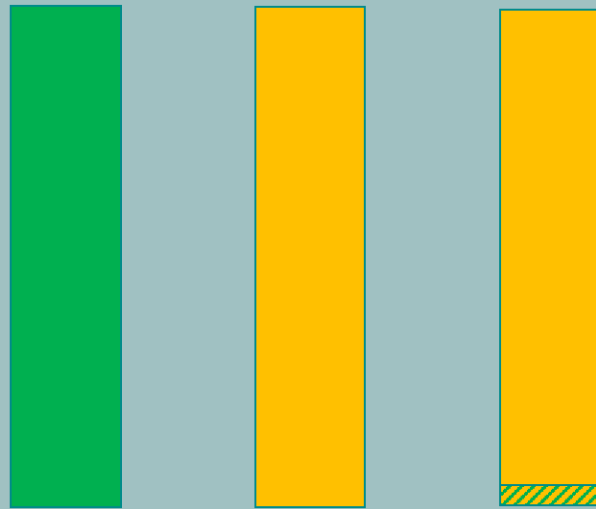
KONCEPT:

- Som begrænset netadgang, men kun for andel udover forbrug med fuld netadgang.
- Basis-niveau med FNA, og med mulighed for BNA for forbrug derover.
- BNA-andelen formentlig med samme vilkår som godkendt BNA-produkt.

BINDING IFT. DATAHUB:

- Ved nuværende TSO-nettarif med energibetaling, vil det kræve et særskilt IT-udvikling i DataHub.
- *Med kapacitetsbetaling i TSO-nettariffen kan dette problem omgås. Forudsætning!*
- Kapacitetsbetaling anmeldt til Forsyningstilsynet den 27. september 2023. (Dagen efter, at BNA blev godkendt.) **Afventer godkendelse.**

- Fuld netadgang**
(1. prioritet)
- Midlertidigt begrænset netadgang**
(2. prioritet)
- Begrænset netadgang**
(3. prioritet)

GODKENDT "ENTEN-ELLER" NETPRODUKT

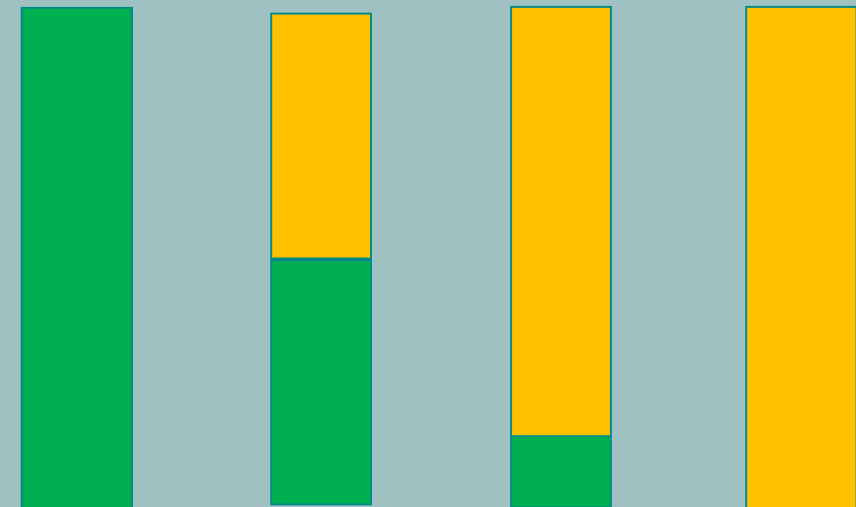
⚡ Tilstræbt tilladelig min. forbrug efter aftale – < 2 %

NB: Eventuelt forbrug med "Midlertidigt begrænset netadgang" vil have højere prioritet end forbrug med "Begrænset netadgang".

EVENTUELT FREMTIDIGT "STABLET" NETPRODUKT

- Fuld netadgang**
(1. prioritet)
- Midlertidigt begrænset netadgang**
(2. prioritet)
- Begrænset netadgang**
(3. prioritet)

NB: Eventuelt forbrug med "Midlertidigt begrænset netadgang" vil have højere prioritet end forbrug med "Begrænset netadgang".

SET FRA ENERGINETS PERSPEKTIV

- Giver **klarhed** i planlægning
  - Kan medføre behov for netudbygning pga. forbrug med FNA.
- Giver **sikkerhed** i drift for at BNA-forbrug kan afbrydes
- Præcis tarifmodel skal fastlægges.
  - Model med kapacitetsbetaling vil kunne håndteres i DataHub.
- Mere krævende ift. interne processer og ekstra krav til IT-implementering.
  - Godkendt BNA giver dog godt udgangspunkt.
- Grundlæggende princip for BNA er **allerede godkendt** af Forsyningstilsynet.

FRA SYSTEMBRUGERNES PERSPEKTIV (ENERGINETS BUD)

FORDELE:

- Giver mulighed for at sikre en ønsket andel af forsyningen.
- Kan påvirke risiko for begrænsninger på BNA-andelen.

ULEMPER:

- Stadig ukendt usikkerhed på BNA-andel.
- Tarifreduktion kun på BNA-andel (=mindre besparelse)
- **Hele** installation – FNA og BNA – kan blive udkoblet, hvis BNA-aktivering ikke efterleves.

BNA MED GARANTI

GARANTIMODEL – ØVRE GRÆNSE FOR
BEGRÆNSNINGER PR. ÅR

SOM BEGRÆNSET NETADGANG, MEN MED MAKSIMALT XX
TIMER MED BEGRÆNSNINGER PR. ÅR

SET FRA ENERGINETS PERSPEKTIV

- Giver **ikke klarhed** ift. netplanlægning.
  - Ved risiko for **for** mange begrænsninger, kan der være behov for netudbygning.
  - Kan også medføre overinvesteringer pga. usikkerhed.
- Giver **ikke sikkerhed** i drift for, at BNA-forbrug altid kan afbrydes – loftet sætter en grænse.
  - Usikkert hvordan problemer i driften skal håndteres, hvis loftet overskrides?
- Præcis model skal fastlægges.
  - Tarif: "Omkostningsægte og rimelig" – hvad er det?
  - Timegrænse skal fastlægges.
  - Prioritering ved begrænsninger skal fastlægges.
- Ændrede og uklare krav i netplanlægning og ekstra krav til IT-implementering.
  - Ny model skal godkendes af Forsyningstilsynet.

FRA SYSTEMBRUGERNES PERSPEKTIV (ENERGINETS BUD)

FORDELE:

- Garanti for loft over begrænsninger giver en god sikkerhed.
  - Energinet har incitament til at udbygge, hvis risikoen for **for** mange begrænsninger bliver for stor.
  - Netproduktet kan ikke "oversælges"

ULEMPER:

- Tarifreduktion mindre, da det driver omkostninger til evt. netforstærkninger
- Et "enten-eller"-netprodukt for hele nettilslutningen.

BNA MED KOMPENSATION

KOMPENSATIONSMODEL – ØKONOMISK
KOMPENSATION

SOM BEGRÆNSET NETADGANG, MEN MED KOMPENSATION
VED BEGRÆNSNINGER UD OVER XX TIMER PR. ÅR

SET FRA ENERGINETS PERSPEKTIV

- Giver **ikke klarhed** ift. netplanlægning.
  - Ved hyppige begrænsninger vil netudbygninger være billigere end compensation.
  - Kan medføre behov for netudbygning.
- Giver **sikkerhed** i drift for at BNA-forbrug kan afbrydes
- Præcis model skal fastlægges.
  - Tarif: "Omkostningsægte og rimelig" – hvad er det?
  - Compensation og timegrænse skal fastlægges.
  - Prioritering ved begrænsninger skal fastlægges.
- Ændrede krav i netplanlægning og ekstra krav til IT-implementering
  - Godkendt BNA giver dog – **ift. drift** – et godt udgangspunkt
- Ny model skal godkendes af Forsyningstilsynet

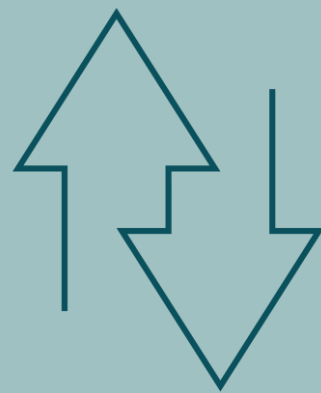
FRA SYSTEMBRUGERNES PERSPEKTIV (ENERGINETS BUD)

FORDELE:

- Compensation giver en vis økonomisk sikkerhed.
- Giver stor sikkerhed for at forbrug kan forsynes "det meste af tiden".
  - Energinet har incitament til at udbygge, hvis hyppige begrænsninger.
  - Netproduktet kan ikke "oversælges".

ULEMPER:

- Tarifreduktion mindre, da det driver omkostninger til compensationer og evt. netforstærkninger.
- Et "enten-eller"-netprodukt for hele nettilslutningen.

BNA MED FULD NETADGANG VED INTAKT NET

NET TIL FULD NETADGANG VED INTAKT NET

SOM BEGRÆNSET NETADGANG, MEN MED FULD NETADGANG I NORMAL
DRIFT. OG KUN AKTIVERING AF BNA VED MANGEL AF TRANSMISSIONSANLÆG.

SET FRA ENERGINETS PERSPEKTIV

- Ændret krav, men giver **stadig klarhed** i planlægning
  - Kan medføre behov for netudbygning hvis der tilsluttes mere end hvad "intakt net" kan overføre
- Giver **sikkerhed** i drift for at BNA-forbrug kan afbrydes
- Præcis model skal fastlægges.
  - Tarif: "Omkostningsægte og rimelig" – hvad er det?
  - Prioritering ved begrænsninger skal fastlægges
- Ændrede krav i netplanlægning og ekstra krav til IT-implementering
  - Godkendt BNA giver dog godt udgangspunkt
- Ny model skal godkendes af Forsyningstilsynet

FRA SYSTEMBRUGERNES PERSPEKTIV (ENERGINETS BUD)

FORDELE:

- Giver stor sikkerhed for at forbrug kan forsynes "det meste af tiden"
  - Energinet **skal** udbygge, hvis ikke tilstrækkeligt net ved (n-0).
  - Netproduktet kan ikke "oversælges".

ULEMPER:

- Tarifreduktion mindre, da det kan drive omkostninger til netforstærkninger.
- Et "enten-eller"-netprodukt for hele nettilslutningen.

FRI DRØFTELSE

OM AKTØRERS SYNSPUNKTER OG ØNSKER

- ER DER ANDRE FORSLAG TIL MODELLER?
- HVORDAN SER AKTØRERNE PÅ DE FREMLAGTE MODELLER?

OPSAMLING OG AFRUNDING

TAK FOR I DAG

FEEDBACK FRA AKTØRERNE

I løbet af aktørmødet

Stablet netprodukt:

- Stablet netprodukt ønsket prioriteret af stort set alle de deltagende aktører
- Supplerende overvejelser:
  - Jo mindre effektblokke i stablet produkt, jo bedre (= større frihed til at sammensætte sin andel af FNA og BNA)
  - Helst %-værdi på effektblokke; ikke faste MW-blokke
  - Ønske om info ved ændret risiko for begrænsninger (= ved nye kundetilslutninger).
  - Ønske om at kunne ændre position/opgradere INDEN risiko forøges.

Garantimodel:

- Mere kompliceret model, ikke ønskværdigt

Kompensationsmodel:

- Bedre, men stadig for kompliceret.
- Ligner markedsmodel, uden at være det. Ikke egnet ift. tarifmodel.

BNA med fuld netadgang ved intakt net:

- Giver bedre sikkerhed, men stadig kompliceret – og hastighed i udvikling er vigtigt.
- "Ligger til højrebenet", svarer til praksis ift. producenter i DSO-net.

Opsummering:

- "Stablet netprodukt" er vigtigere (end de øvrige modeller).
- Stablet netprodukt er simple og kan laves hurtigt.

Via online-evaluering efter aktørmødet

